

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O UZGOJU DOMAĆIH ŽIVOTINJA

Zagreb, lipanj 2018.

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O UZGOJU DOMAĆIH ŽIVOTINJA

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Zakon o stočarstvu (Narodne novine br. 70/97, 36/98, 151/03, 132/06, 14/14 i 30/15; u daljnjem tekstu: Zakon) do sada je bio bazni Zakon koji je postavio temelje za uređenje stočarske proizvodnje u Republici Hrvatskoj. Zakon je donesen 18. lipnja 1997. godine, a stupio je na snagu 14. srpnja 1997. godine. Zakon uređuje temeljna pitanja uzgoja i proizvodnje uzgojno valjanih životinja, trgovinu uzgojno valjanim životinjama, zoohigijenske uvjete držanja domaćih životinja, zaštitu okoliša u uzgoju i iskorištavanju domaćih životinja, kakvoću hrane za životinje i proizvoda životinjskog podrijetla, ustroj i provedbu uzgoja uzgojno valjanih životinja i druga pitanja važna za učinkovitost i promicanje stočarstva. Provedbom Zakona te donošenjem podzakonskih propisa utvrđeni su odnosi u svim područjima koje Zakon uređuje. Odredbe Zakona najvećim su dijelom preuzele postavke zootehničkog zakonodavstva Europske unije. Tijekom proteklih godina pojedina poglavlja Zakona prestala su važiti jer su preuzeta u druge zakone odnosno pravne propise zbog usklađivanja hrvatskog zakonodavstva sa zakonodavstvom Europske unije.

U dijelu provedbe zakonskih odredbi, značajan dio poslova na području provedbe genetske izgradnje preuzele su uzgojne organizacije (uzgojna udruženja i uzgojne organizacije), što je praksa u ostalim zemljama članicama Europske unije. Uzgoj domaćih životinja u ekonomskom i socijalnom pogledu ima stratešku važnost za poljoprivredu Republike Hrvatske i doprinosi očuvanju njezine prirodne i kulturne baštine. Ta poljoprivredna aktivnost, koja doprinosi sigurnosti opskrbe kvalitetnom i zdravom hranom, izvor je prihoda za poljoprivrednu zajednicu te temelj očuvanja života u ruralnom prostoru. Uzgoj domaćih životinja najbolje se promiče poticanjem korištenja uzgojno valjanih životinja čistih pasmina ili uzgojno valjanih hibridnih

svinja zabilježene visoke genetske kakvoće kroz sustav tehnološko-tehničkih postupaka u uzgoju i iskorištavanju domaćih životinja. Spomenuti sustav podrazumijeva razvijanje učinkovitih metodoloških pristupa u području biotehnologije te primjenu i korištenje rezultata istih kroz postupke tehnološko-tehničkog karaktera u uzgoju i iskorištavanju domaćih životinja koji se nazivaju zajedničkim imenom zootehnika.

Osnovna pitanja koja se uređuju Zakonom

Ovim Prijedlogom zakona osigurava se provedba Uredbe (EU) br. 2016/1012 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zootehničkim i genealoškim uvjetima za uzgoj uzgojno valjanih životinja čistih pasmina, uzgojno valjanih hibridnih svinja i njihovih zametnih proizvoda i trgovinu njima kao i za njihov ulazak u Uniju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 652/2014, Direktiva Vijeća 89/608/EEZ i 90/425/EEZ i stavljanju izvan snage određenih akata u području uzgoja životinja („Uredba o uzgoju životinja”); (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 2016/1012), kao i specifičnosti u provedbi uzgoja, trgovine, očuvanja genetske raznolikosti te reprodukcije domaćih životinja u Republici Hrvatskoj.

Odredbe Prijedloga zakona odnose se na domaće životinje navedene u članku 2. stavku 1. Uredbe (EU) br. 2016/1012 kao i na uzgoj peradi (kokoši, pure, patke, guske) i sive pčele (*Apis mellifera carnica*).

Također, Prijedlogom zakona u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi se članak 3. i 4. Direktive Vijeća 90/428/EEZ od 26. lipnja 1990. o trgovini kopitarima namijenjenih natjecanjima i određivanju uvjeta za sudjelovanje na natjecanjima (SL L 224, 18.8.1990.) kako je posljednji put izmijenjena Direktivom Vijeća 2008/73/EZ od 15. srpnja 2008. o pojednostavljenju postupaka navođenja i objavljivanja podataka u područjima veterine i zootehnike i o izmjeni Direktiva 64/432/EEZ, 77/504/EEZ, 88/407/EEZ, 88/661/EEZ, 89/361/EEZ, 89/556/EEZ, 90/426/EEZ, 90/427/EEZ, 90/428/EEZ, 90/429/EEZ, 90/539/EEZ, 91/68/EEZ, 91/496/EEZ, 92/35/EEZ, 92/65/EEZ, 92/66/EEZ, 92/119/EEZ, 94/28/EZ, 2000/75/EZ, Odluke 2000/258/EZ i Direktiva 2001/89/EZ, 2002/60/EZ i 2005/94/EZ (SL L 219, 14.8.2008.) te Odluka Komisije br. 92/216/EEZ od 26. ožujka 1992. godine o prikupljanju podataka o natjecanjima za kopitare iz članka 4. stavka 2. Direktive Vijeća 90/428/EEZ, (SL L 104, 22.4.1992.).

Osim odredbi kojima se uređuje provedba europskog zakonodavstva ovim Prijedlogom zakona odredbe vezane uz uzgoj proširuju se na uzgoj peradi (kokoši, pure, patke, guske) i sive pčele

(*Apis mellifera carnica*) te se specifično uređuju pitanja vezana uz uzgoj i reprodukciju domaćih životinja, provedbu umjetnog osjemenjivanja i osposobljavanja uzgajivača za provedbu umjetnog osjemenjivanja, vođenje potrebnih evidencija i registra o proizvodnji i prometu zametnih proizvoda, katastar pčelinjih paša, način držanja pčela i korištenje pčelinje paše, prikupljanje podataka o uzgojnoj vrijednosti konja, nadležno tijelo, upravni i inspekcijski nadzor i druga pitanja važna za uzgoj domaćih životinja

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Predloženim odredbama Prijedloga zakona osigurava se provedba Uredbe (EU) br. 2016/1012, uređuje i unaprjeđuje pravni okvir nacionalnog zootehničkog zakonodavstva u dijelu koji nije propisan odredbama spomenute Uredbe čime se postiže učinkovitija provedba uzgojnih programa te unaprjeđenje uzgoja domaćih životinja i općenito stočarske proizvodnje u Republici Hrvatskoj.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje prijedloga zakona neće biti potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O UZGOJU DOMAĆIH ŽIVOTINJA

ZAKON O UZGOJU DOMAĆIH ŽIVOTINJA

I. Temeljne odredbe

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom uređuje se uzgoj domaćih životinja, priznavanje uzgojnih udruženja i organizacija, odobrenje uzgojnih programa, specifične tehničke aktivnosti vezane s upravljanjem uzgojnim programom, uzgoj i reprodukcija domaćih životinja, zootehnički certifikati, provedba umjetnog osjemenjivanja i osposobljavanje uzgajivača za provedbu umjetnog osjemenjivanja, vođenje potrebnih evidencija i registra o proizvodnji i prometu zametnih proizvoda, katastar pčelinjih paša, način držanja pčela i korištenje pčelinje paše, uzgoj peradi, prikupljanje podataka o uzgojnoj vrijednosti konja, nadležno tijelo, nadzor i kontrola i druga pitanja važna za uzgoj domaćih životinja.

(2) Odredbe ovoga Zakona odnose se na domaće životinje navedene u članku 2. stavku 1. Uredbe (EU) br. 2016/1012 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zootehničkim i genealoškim uvjetima za uzgoj uzgojno valjanih životinja čistih pasmina, uzgojno valjanih hibridnih svinja i njihovih zametnih proizvoda i trgovinu njima kao i za njihov ulazak u Uniju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 652/2014, direktiva Vijeća 89/608/EEZ i 90/425/EEZ i stavljanju izvan snage određenih akata u području uzgoja životinja („Uredba o uzgoju životinja”), na perad (kokoši (*Gallus*), pure (*Meleagris*), patke (*Anatinae*), guske (*Anserinae*), i sive pčele (*Apis mellifera carnica*).

Pravna stečevina Europske unije

Članak 2.

(1) Ovim se Zakonom osigurava provedba Uredbe (EU) br. 2016/1012 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zootehničkim i genealoškim uvjetima za uzgoj uzgojno valjanih životinja čistih pasmina, uzgojno valjanih hibridnih svinja i njihovih zametnih proizvoda i trgovinu njima kao i za njihov ulazak u Uniju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 652/2014, direktiva Vijeća 89/608/EEZ i 90/425/EEZ i stavljanju izvan snage određenih akata u području uzgoja životinja („Uredba o uzgoju životinja”) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 2016/1012) i Odluke Komisije 92/216/EEZ od 26. ožujka 1992. godine o prikupljanju podataka o natjecanjima za kopitare iz članka 4. stavka 2. Direktive Vijeća 90/428/EEZ (SL L 104, 22. 4.

1992.) kako je posljednji put izmijenjena Odlukom Komisije 2010/256/EU od 30. travnja 2010. o izmjeni Odluke 92/216/EEZ u pogledu objave propisa koordinacijskih tijela za natjecanja kopitara (SL L 112, 5.5.2010.) (u daljnjem tekstu: Odluka Komisije 92/216/EEZ)

(2) Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske preuzima Direktiva Vijeća 90/428/EEZ od 26. lipnja 1990. o trgovini kopitarima namijenjenih natjecanjima i određivanju uvjeta za sudjelovanje na natjecanjima (SL L 224, 18.8.1990.) kako je posljednji put izmijenjena Direktivom Vijeća 2008/73/EZ od 15. srpnja 2008. o pojednostavljenju postupaka navođenja i objavljivanja podataka u područjima veterine i zootehnike i o izmjeni direktiva 64/432/EEZ, 77/504/EEZ, 88/407/EEZ, 88/661/EEZ, 89/361/EEZ, 89/556/EEZ, 90/426/EEZ, 90/427/EEZ, 90/428/EEZ, 90/429/EEZ, 90/539/EEZ, 91/68/EEZ, 91/496/EEZ, 92/35/EEZ, 92/65/EEZ, 92/66/EEZ, 92/119/EEZ, 94/28/EZ, 2000/75/EZ, Odluke 2000/258/EZ i direktiva 2001/89/EZ, 2002/60/EZ i 2005/94/EZ (SL L 219, 14.8.2008.)

Pojmovnik

Članak 3.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *Uzgoj domaćih životinja* je ciljani odabir jedinki za plansko sparivanje zbog stvaranja uzgojno valjanog potomstva, poboljšanja njegovih proizvodnih svojstava i postizanja veće uzgojne vrijednosti potomstva u odnosu na roditeljsku generaciju
2. *Jedinstveni registar domaćih životinja* (u daljnjem tekstu: JRDŽ) je temeljna baza koja sadrži podatke o životinjama za koje je posebnim propisima iz područja veterinarstva određeno vođenje jedinstvenih registara
3. *Genetska raznolikost* je naslijeđena genetska varijabilnost unutar i između populacija i pasmina, nastala djelovanjem evolucijskih procesa, prirodne selekcije i/ili uzgojnog rada
4. *Stado* je skupina domaćih životinja iste vrste držanih na istom poljoprivrednom gospodarstvu
5. *Uzgajivač* je osoba koja odabire jedinke domaćih životinja namijenjenih uzgoju za sparivanje s ciljem stvaranja uzgojno valjanog potomstva i koja sudjeluje u provedbi odobrenog uzgojnog programa

6. *Registar reprodukcijskog materijala* (u daljnjem tekstu: Registar) je elektronska baza podataka o zametnim proizvodima goveda (sjeme, jajne stanice i zametci), koju vodi Hrvatska poljoprivredna agencija i sastavni je dio JRDŽ-a

7. *Banka gena* je prikupljena, dokumentirana i pohranjena zbirka ili skup zbirki genetskog i biološkog materijala, u in situ ili ex situ obliku, sa ciljem očuvanja genetske varijabilnosti ugroženih i gospodarsko važnih pasmina, koja je u posjedu javnog ili privatnog subjekta

8. *Organizatori natjecanja* jesu nacionalni sportski savezi osnovani i ovlaštene za pojedine discipline konjičkog sporta, konjički klubovi članovi nacionalnih sportskih saveza te hipodromi

9. *Vlasnik domaće životinje* u smislu ovoga Zakona je svaka fizička i pravna osoba koja ima pravo vlasništva nad domaćom životinjom

(2) Ostali pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju jednako značenje kao pojmovi definirani u članku 2. Uredbe (EU) br. 2016/1012 i članku 3. Uredbe (EU) br. 511/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o mjerama usklađivanja za korisnike Protokola iz Nagoye o pristupu genetskim resursima te poštenoj i pravičnoj podjeli dobiti koja proizlazi iz njihova korištenja u Uniji (SL L 150, 20.5.2014.)

Nadležno tijelo

Članak 4.

Nadležno tijelo za provedbu ovoga Zakona i uredbe iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona je ministarstvo nadležno za poljoprivredu (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Priznavanje uzgojnih udruženja i uzgojnih organizacija, odobrenje uzgojnih programa, provedba testiranja rasta i razvoja i genetsko vrednovanje

Priznavanje uzgojnih udruženja i uzgojnih organizacija

Članak 5.

(1) Pravna osoba koja se bavi uzgojem domaćih životinja s namjerom stvaranja uzgojno valjanih domaćih životinja podnosi Ministarstvu zahtjev za priznavanje uzgojnog udruženja ili uzgojne organizacije (u daljnjem tekstu: udruženje ili organizacija).

(2) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka prilažu se dokazi iz članka 4. stavka 3. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(3) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka razmatra stručno Povjerenstvo (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) koje osniva ministar nadležan za poljoprivredu (u daljnjem tekstu: ministar).

(4) Sastav Povjerenstva čine predstavnici Ministarstva, pravnih osoba s javnim ovlastima i znanstvenih ustanova.

(5) Povjerenstvo donosi Poslovnik kojim uređuje način svoga rada.

(6) Ministarstvo na temelju mišljenja Povjerenstva o zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka odlučuje rješenjem.

(7) Protiv rješenja iz stavka 6. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

(8) Udruženja i organizacije priznaju se na razdoblje od deset godina.

(9) Ministarstvo vodi Upisnik priznatih udruženja i organizacija (u daljnjem tekstu: Upisnik) u elektroničkom obliku koji sadržava sljedeće podatke:

- broj udruženja u Upisniku
- naziv i sjedište udruženja
- datum priznavanja i teritorijalni djelokrug rada
- broj članova i broj uzgojno valjanih životinja pri osnivanju

- imena stručnih djelatnika i ime ovlaštene osobe za zastupanje
- podatke o trećim stranama kojima je priznato udruženje ili organizacija prepustilo obavljanje specifičnih tehničkih aktivnosti povezanih s upravljanjem njihovim uzgojnim programima, uključujući testiranje rasta i razvoja, proizvodnih odlika (fenotip) i genetsko vrednovanje

(10) Udruženje i organizacija dužni su Ministarstvu dostaviti podatke i dokaze o promjenama u statutu, nazivu, sjedištu, djelatnosti koja se odnosi na uzgoj uzgojno valjanih životinja, imenima stručnih osoba, imenima osoba ovlaštenih za zastupanje te promjene u uzgojnom programu.

(11) Popis priznatih udruženja i organizacija koje se bave uzgojem Ministarstvo objavljuje na mrežnim stranicama u skladu s odredbama članka 7. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

Odobrenje uzgojnih programa

Članak 6.

(1) Priznato udruženje ili organizacija podnosi Ministarstvu zahtjev za odobrenje jednog ili više uzgojnih programa u roku od 60 dana od dana priznavanja.

(2) Ministarstvo ukida rješenje o priznavanju ako udruženje ili organizacija ne podnese zahtjev za odobrenje uzgojnog programa u roku propisanom u stavku 1. ovoga članka.

(3) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se uzgojni program koji sadržava sve podatke navedene u članku 8. stavku 3. te Prilogu I. Dijelu 2. Uredbe (EU) br. 2016/1012, a u slučaju kopitara čistih pasmina, dostavljaju se i podaci o ispunjavanju uvjeta iz Priloga 1. Dijela 3. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(4) Ako priznato udruženje podnosi Zahtjev za odobrenje uzgojnog programa čiji je specifični cilj obnova pasmine ili stvaranje nove pasmine, Ministarstvo razmatra ispunjava li uzgojni program sve uvjete navedene u članku 19., te u Prilogu 1. Dijelu 2. Uredbe (EU) br. 2016/1012., a u slučaju kopitara čistih pasmina, ispunjava li i uvjete iz Priloga 1., Dijela 3. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(5) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka razmatra Povjerenstvo osim Zahtjeva koji se odnosi na obnovu pasmine, koji razmatra Stručni savjet (u daljnjem tekstu: Savjet) iz članka 11. stavka 3. ovoga Zakona.

(6) Ministarstvo na temelju mišljenja Povjerenstva ili Savjeta o zahtjevu za odobrenjem uzgojnog programa odlučuje rješenjem.

(7) U slučaju odbijanja uzgojnog programa, Ministarstvo postupa sukladno odredbama članka 6. i 11. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(8) Protiv rješenja iz stavaka 2. i 6. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

Izmjene odobrenog uzgojnog programa

Članak 7.

(1) Udruženje ili organizacija može izmijeniti odobreni uzgojni program.

(2) Udruženje ili organizacija podnosi Ministarstvu zahtjev za odobrenje izmjena odobrenog uzgojnog programa.

(3) Ministarstvo na temelju mišljenja Povjerenstva ili Savjeta o zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka odlučuje rješenjem u roku iz članka 9. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

Nadležnost za provedbu uzgojnog programa

Članak 8.

(1) Ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/1012 te uzimajući u obzir uvjete iz članka 38. stavka 2. Uredbe (EU) br. 2016/1012, Ministarstvo osigurava provođenje uzgojnog programa za određenu pasminu na prijedlog Povjerenstva.

(2) Ministarstvo može povjeriti provedbu uzgojnog programa iz stavka 1. ovoga članka priznatom udruženju (javno tijelo, udruga uzgajivača), koje ispunjava uvjete navedene u

Prilogu 1. Dijelu 2., a u slučaju kopitara čistih pasmina i uvjete iz Priloga 1., Dijela 3. Uredbe (EU) br. 2016/1012, pri čemu i dalje ostaje odgovorno za provedbu uzgojnog programa.

(3) Udruženje iz stavka 2. ovoga članka obavlja provedbu uzgojnog programa do priznavanja novog udruženja (udruga uzgajivača) koje će provoditi uzgojni program za određenu pasminu iz stavka 1. ovoga članka, ali ne duže od deset godina.

(4) Radi osiguranja provedbe uzgojnog programa Ministarstvo raspisuje Javni natječaj za izbor proveditelja uzgojnog programa iz stavka 2. ovoga članka.

Specifične tehničke aktivnosti vezane s upravljanjem uzgojnim programom

Članak 9.

(1) Udruženje i organizacija samostalno obavljaju specifične tehničke aktivnosti (vođenje matičnih knjiga i drugih uzgojnih knjiga, vođenje uzgojne dokumentacije, izdavanje zootehničkog certifikata, izdavanje jedinstvenog cjeloživotnog identifikacijskog dokumenta kopitara, uspostava i vođenje baze podataka, DNK verifikacija roditeljstva, i sl.), uključujući testiranje rasta, razvoja, proizvodnih odlika (fenotip) i genetsko vrednovanje uzgojno valjanih životinja, koje su povezane s upravljanjem njihovim uzgojnim programima.

(2) Udruženje i organizacija mogu drugom udruženju i organizaciji te pravnoj osobi (u daljnjem tekstu: treća strana) prepustiti obavljanje specifičnih tehničkih aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka, sukladno članku 8. stavku 4. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(3) Udruženje i organizacija mogu trećim stranama povjeriti provedbu testiranja rasta, razvoja, proizvodnih odlika (fenotip) i genetskog vrednovanja uzgojno valjanih životinja povezanih s upravljanjem njihovim uzgojnim programima, sukladno članku 27. stavku 1. točki b. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(4) Treća strana za provedbu aktivnosti iz stavka 3. ovoga članka mora biti ovlaštena u skladu s odredbom članka 27. stavka 3. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(5) Na temelju zahtjeva treće strane iz stavka 4. ovoga članka Ministarstvo rješenjem daje ovlaštenje za provedbu testiranja rasta, razvoja, proizvodnih odlika (fenotip) i genetskog vrednovanja uzgojno valjanih životinja u skladu sa člankom 25. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(6) Ako Ministarstvo utvrdi da treća strana iz stavka 4. ovoga članka ne provodi aktivnosti i ne ispunjava uvjete iz članka 27. stavak 3. Uredbe (EU) br. 2016/1012 za koje je ovlaštena, ukinut će rješenje iz stavka 5. ovoga članka.

(7) Protiv rješenja iz stavaka 5. i 6. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor

Životinjski genetski resursi

Upravljanje genetskim resursima domaćih životinja

Članak 10.

(1) Genetska raznolikost održava se provedbom uzgojnih programa, gospodarskim korištenjem, prikupljanjem i pohranom genetskog i biološkog materijala u bankama gena.

(2) Banku gena čini genetski i biološki materijal koji se u njoj pohranjuje, dokumentira i čuva te žive domaće životinje pojedinih vrsta i pasmina koje se uzgajaju u svrhu očuvanja genetske raznolikosti.

(3) Genetski i biološki materijal te žive životinje iz stavka 2. ovoga članka ustupaju se, daju na korištenje i razmjenjuju u svrhu poboljšanja i unaprjeđenja gospodarsko važnih proizvodnih svojstava.

(4) Za priznavanje statusa banke gena pravna osoba mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- posjeduje i raspolaže dovoljnom količinom reprezentativnih genetskih resursa pojedinih vrsta i pasmina domaćih životinja
- posjeduje odgovarajuće objekte i opremu
- posjeduje odgovarajuće poljoprivredne površine (Upisnik poljoprivrednika i/ili u sustavu za identifikaciju poljoprivrednih parcela i evidenciju uporabe poljoprivrednoga zemljišta u digitalnom grafičkom obliku (ARKOD sustav) kada se radi o banci gena koju čine žive životinje
- ima stručno osoblje (obrazovanje iz područja agronomije, veterinarstva)
- ima Plan i program rada koji sadržava aktivnosti i ciljeve

(5) Pravna osoba iz stavka 4. ovoga članka podnosi zahtjev za priznavanje statusa banke gena Ministarstvu.

(6) Uz zahtjev iz stavka 5. ovoga članka podnositelj zahtjeva prilaže dokaze o ispunjavanju uvjeta iz stavka 4. ovoga članka.

(7) Ministarstvo na temelju mišljenja Savjeta iz članka 11. ovoga Zakona o zahtjevu za priznavanjem statusa banke gena odlučuje rješenjem.

(8) Protiv rješenja iz stavka 7. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

(9) Priznate banke gena čine nacionalnu mrežu banaka gena.

(10) Način prikupljanja, dokumentiranja, razmjenjivanja, ustupanja i korištenja živih životinja i genetskog i biološkog materijala ministar propisuje pravilnikom.

Nacionalni program očuvanja ugroženih pasmina domaćih životinja

Članak 11.

(1) Ugrožene pasmine domaćih životinja dio su nacionalne biološke baštine te se njihova zaštita i očuvanje ostvaruje provođenjem odobrenih uzgojnih programa u skladu sa člankom 6. ovoga Zakona, čiji je cilj očuvanje pasmine, te provedbom odredbi Nacionalnog programa očuvanja ugroženih pasmina domaćih životinja u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Nacionalni program).

(2) Nacionalni program donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva.

(3) Praćenje provedbe Nacionalnog programa obavlja Savjet kojeg imenuje ministar.

(4) Sastav Savjeta čine predstavnici Ministarstva, tijela državne uprave, pravnih osoba s javnim ovlastima, znanstvenih ustanova te udruženja.

(5) Zadaće Savjeta iz stavka 3. ovoga članka su:

- redovito praćenje aktivnosti koje se provode u okviru Nacionalnog programa, davanje mišljenja, preporuka i smjernica u provedbi Nacionalnog programa
- redovito praćenje pokazatelja pasminskih trendova i rizika te donošenje odluke o razvrstavanju ugroženih pasmina u određene skupine ugroženosti

- davanje mišljenja (preporuka) o obnovi pasmina domaćih životinja koje nisu obuhvaćene Nacionalnim programom, u skladu s člankom 6. stavkom 4. ovoga Zakona
- davanje smjernica aktivnim programima očuvanja ugroženih pasmina domaćih životinja sukladno razini ugroženosti
- davanje mišljenja o stanju te preporuka o prioritetima i dinamici godišnjeg prikupljanja kolekcija genetskog materijala u bankama gena domaćih životinja Republike Hrvatske
- izrada akcijskih planova očuvanja ugroženih pasmina, koje potvrđuje Ministarstvo
- davanje mišljenja za priznavanje i program rada banki gena

(6) Popis ugroženih pasmina domaćih životinja na prijedlog Savjeta Odlukom donosi ministar.

Uzgoj domaćih životinja

Članak 12.

(1) Osnovni cilj provedbe uzgojnog programa je stvaranje i uzgoj uzgojno valjanih životinja, dok su specifični ciljevi uzgojnih programa navedeni u članku 8. stavku 3. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(2) Uzgajivači sa svojim domaćim životinjama namijenjenima uzgoju imaju pravo sudjelovati u provedbi odobrenog uzgojnog programa u skladu sa člankom 13. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(3) Domaće životinje namijenjene uzgoju upisuju se u matične knjige/uzgojne upisnike čije je utemeljenje i vođenje propisano uzgojnim programom u skladu sa člankom 13. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(4) Struktura matičnih i drugih uzgojnih knjiga utvrđena je u odobrenom uzgojnom programu kojeg provodi priznato uzgojno udruženje u skladu sa člancima 15., 16. i 17. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

Reprodukcija domaćih životinja

Članak 13.

Reprodukcija domaćih životinja provodi se prirodnim pripustom, umjetnim osjemenjivanjem i prijenosom zametaka sukladno člancima 21. i 24. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

Prirodni pripust

Članak 14.

(1) U prirodnom pripustu smiju se koristiti samo uzgojno valjana muška grla koja zadovoljavaju uvjete u pogledu morfoloških, zdravstvenih i reprodukcijских kriterija u skladu s odobrenim uzgojnim programom.

(2) Kod uzgojno valjanih goveda, ovaca, koza i svinja čistih pasmina u prirodnom pripustu mogu se koristiti samo muška grla upisana u matičnu knjigu, koja imaju poznate rezultate testa na vlastiti rast, razvoj, proizvodne odlike (fenotip) ili genomskog vrednovanja u skladu s odobrenim uzgojnim programom.

(3) U prirodnom pripustu kod ugroženih pasmina smiju se koristiti samo uzgojno valjana muška grla u skladu s odobrenim uzgojnim programom čiji je specifični cilj očuvanje pasmine.

(4) Uzgajivač je dužan voditi Evidenciju o prirodnom pripustu, a za bikove i upisivati podatke o prirodnom pripustu u Registar.

(5) Evidencija iz stavka 4. ovoga članka mora sadržavati sljedeće podatke:

- ime, prezime, adresa i OIB vlasnika/uzgajivača rasplodnjaka

- vrsta i pasmina rasplodnjaka

- brojčana oznaka i ime rasplodnjaka

- datum pripusta

- brojčana oznaka i ime plotkinje

- pasmina plotkinje

- datum rođenja plotkinje

- brojčana oznaka, ime i pasmina oca plotkinje

- redni broj pripusta

- ime, prezime, adresa i OIB vlasnika/uzgajivača plotkinje

(6) U slučaju korištenja rasplodnjaka u više stada vlasnik/uzgajivač rasplodnjaka dužan je vlasniku/uzgajivaču plotkinje nakon obavljenog prirodnog pripusta izdati potvrdu o prirodnom pripustu.

Provedba umjetnog osjemenjivanja, prijenos jajnih stanica i zametaka

Članak 15.

- (1) Umjetno osjemenjivanje domaćih životinja mogu obavljati pravne i fizičke osobe.
- (2) Prijenos jajnih stanica i zametaka mogu obavljati samo pravne osobe.
- (3) Pravne osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka i uzgajivači koji sa svojim domaćim životinjama namijenjenima uzgoju sudjeluju u provedbi odobrenog uzgojnog programa dužni su osigurati da se postupci iz stavaka 1. i 2. ovoga članka provode isključivo u skladu sa ciljevima odobrenog uzgojnog programa.
- (4) Umjetno osjemenjivanje domaćih životinja na vlastitom stadu mogu obavljati fizičke osobe (uzgajivači, članovi OPG-a, zaposlenici na poljoprivrednom gospodarstvu), ako su za to osposobljeni te raspolažu propisanom opremom i priborom.
- (5) Pravne i fizičke osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka moraju voditi Evidenciju o obavljenim osjemenjivanjima odnosno prijenosu jajnih stanica i zametaka, a kod goveda upisivati podatke o obavljenim osjemenjivanjima u Registar.
- (6) Evidencija iz stavka 5. ovoga članka mora sadržavati sljedeće podatke:
 - naziv pravne ili fizičke osobe koja obavlja osjemenjivanje
 - vrsta i pasmina rasplodnjaka
 - datum osjemenjivanja
 - brojčana oznaka i ime plotkinje
 - pasmina plotkinje
 - datum rođenja plotkinje
 - brojčana oznaka, ime i pasmina oca plotkinje
 - brojčana oznaka, ime i pasmina rasplodnjaka sjemenom kojega je plotkinja osjemenjena

- redni broj osjemenjivanja
- ime, prezime, adresa i OIB vlasnika/uzgajivača plotkinje
- potpis, odnosno ime osobe koja je obavila osjemenjivanje

(7) Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka nakon obavljenog umjetnog osjemenjivanja moraju izdati potvrdu vlasniku plotkinje o umjetnom osjemenjivanju, osim kad fizička osoba umjetno osjemenjivanje obavlja na vlastitom stadu sukladno stavku 4. ovoga članka.

Osposobljavanje za provedbu umjetnog osjemenjivanja

Članak 16.

(1) Osposobljavanje osoba iz članka 15. stavka 2. ovoga Zakona obavljaju ovlaštene centri za sakupljanje i skladištenje sjemena, te ovlaštene znanstveno obrazovne ustanove (u daljnjem tekstu: provoditelji osposobljavanja).

(2) Uz Zahtjev za dodjelu ovlaštenja provoditelji osposobljavanja Ministarstvu podnose:

- program osposobljavanja,
- popis kvalificiranog osoblja koji će provoditi osposobljavanje,
- dokaz o raspolaganju odgovarajućim prostorom i opremom za provedbu osposobljavanja.

(3) Uzgajivači, članovi obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, zaposlenici na poljoprivrednom gospodarstvu koji imaju završen odgovarajući stupanj obrazovanja (veterinarski tehničar, doktor veterinarske medicine) nisu u obvezi polaziti osposobljavanje iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Ministarstvo rješenjem odlučuje o zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka.

(5) Osobe koje su završile program osposobljavanja za umjetno osjemenjivanje u državama članicama EU te Norveške, Švicarske, Islanda i Lihtenštajna nisu dužne završiti dodatni program osposobljavanja u Republici Hrvatskoj, već su u obvezi uz izvornik potvrde o osposobljavanju na stranom jeziku posjedovati prijepis izvornika potvrde na hrvatskom jeziku ovjeren od strane ovlaštenog sudskog tumača za pojedini strani jezik.

(6) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

Proizvodnja i trgovina zametnim proizvodima i Registar

Članak 17.

(1) Centri za sakupljanje i skladištenje sjemena, centri za pohranu zametaka, timovi za prikupljanje ili proizvodnju zametaka (u daljnjem tekstu: odobreni centri) smiju proizvoditi i trgovati zametnim proizvodima, ako imaju odobrenje prema posebnim propisima iz područja veterinarstva.

(2) Odobreni centri iz stavka 1. ovoga članka upisuju podatke o proizvodnji i trgovini zametnim proizvodima goveda te o obavljenim osjemenjivanjima goveda u Registar.

(3) Za potrebe trgovine zametnim proizvodima uzgojno valjanih životinja čistih pasmina i uzgojno valjanih hibridnih svinja odobreni centri iz stavka 1. ovoga članka u okviru Evidencije iz stavka 2. ovoga članka dužni su voditi podatke navedene u modelima obrazaca zootehničkih certifikata za uzgojno valjane životinje i njihove zametne proizvode iz Provedbene uredbe komisije (EU) br. 2017/717 o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2016/1012 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu modela obrazaca zootehničkih certifikata za uzgojno valjane životinje i njihove zametne proizvode (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 2017/717).

Zootehnički certifikati

Članak 18.

(1) Uzgajivači koji sudjeluju u provedbi odobrenog uzgojnog programa imaju pravo zatražiti izdavanje zootehničkog certifikata za svoje domaće životinje namijenjene uzgoju i njihove zametne proizvode sukladno članku 30. stavku 1. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(2) Domaće životinje namijenjene uzgoju i njihovi zametni proizvodi kojima se trguje na unutrašnjem tržištu Europske unije ili ulaze u Europsku uniju moraju biti praćene zootehničkim certifikatom u skladu sa člankom 30. stavcima 4. i 5. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(3) Modeli obrazaca i informacije sadržane u zootehničkim certifikatima propisani su člankom 30. stavkom 6., Prilogom V. Uredbe (EU) br. 2016/1012 i Uredbe (EU) br. 2017/717.

(4) Ministarstvo će u slučaju potrebe odobriti odstupanja u vezi s izdavanjem, sadržajem i oblikom zootehničkih certifikata u skladu sa člancima 31. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(5) Zootehnički certifikati za kopitare čistih pasmina izdaju se u skladu s Delegiranom Uredbom komisije (EU) br. 2017/1940 od 13. srpnja 2017. godine o dopuni Uredbe (EU) br. 2016/1012 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu sadržaja i oblika zootehničkih certifikata izdanih za uzgojno valjane kopitare čistih pasmina, sadržanih u jedinstvenom doživotnom identifikacijskom dokumentu za kopitare (SL L 275, 25.10.2017.)..

Uzgoj sive pčele

Članak 19.

- (1) U Republici Hrvatskoj uzgaja se siva pčela.
- (2) Matice pčela koje se stavljaju u prodaju moraju biti proizvedene na oplodnim stanicama uzgajivača koji su upisani u Registar uzgajivača matica.
- (3) Registar iz stavka 2. ovoga članka vodi priznato uzgojno udruženje u skladu s odredbama članka 5. i 6. ovoga Zakona.

Pčelinja paša i Katastar pčelinjih paša

Članak 20.

- (1) Pčelinja paša jest medonosno bilje određene strukture na pojedinom lokalitetu.
- (2) Katastar pčelinjih paša (u daljnjem tekstu: Katastar) je baza podataka o prostornom rasporedu pčelinjih paša na području Republike Hrvatske.
- (3) Katastar pčelinjih paša vodi Hrvatski pčelarski savez.
- (4) Način vođenja i sadržaj Katastra pravilnikom propisuje ministar.

Način držanja pčela i korištenje pčelinje paše

Članak 21.

- (1) Pčelar je fizička ili pravna osoba koja se bavi uzgojem i/ili držanjem pčela.
- (2) Pčelinja paša iz članka 20. stavka 1. ovoga Zakona dostupna je na korištenje svim pčelarima sukladno pašnom redu.
- (3) Pašni red podrazumijeva način i uvjete korištenja i dodjele na korištenje pčelinje paše, uzimajući u obzir broj i smještaj košnica, vremensku pojavu medenja, površinu pašnog izvora

(medonosnog bilja) i udio medonosnog bilja u ukupnom biljnom sastavu na području pasišta te predvidljivost pčelinje paše.

(4) Pašni red utvrđuje Hrvatski pčelarski savez.

(5) Pčelinjaci moraju biti smješteni u prostoru na način da udovoljavaju minimalnim udaljenostima od drugih objekata u prostoru i moraju biti označeni.

(6) Pčele je dopušteno prevoziti na način da su leta na košnicama zatvorena osim prilikom cestovnog prijevoza koji se obavlja noću.

(7) Minimalne udaljenosti pčelinjaka od drugih objekata u prostoru, način označavanja, način gospodarenja i iskorištavanja pčelinjih paša pravilnikom propisuje ministar.

Uzgoj peradi

Članak 22.

(1) Uzgojno valjana perad čistih pasmina može se proizvoditi samo od jaja koja potječu od peradi čistih pasmina i djedovskih matičnih jata.

(2) Uzgojno valjana perad čistih pasmina mora biti upisana u Središnji popis matičnih jata.

(3) Popis iz stavka 2. ovoga članka vodi priznato uzgojno udruženje u skladu s odredbama članka 5. i 6. ovoga Zakona.

Prikupljanje podataka o uzgojnoj vrijednosti konja

Članak 23.

(1) Natjecanje označava svaku disciplinu sportskog konjičkog natjecanja što podrazumijeva jednu ili više utakmica konjičkih natjecanja, uključujući utrke konja, preponsko jahanje, dresurno jahanje, vožnju zaprega i konjičke priredbe, koje se održavaju u jednom ili nekoliko dana u slijedu.

(2) Natjecanje kopitara u Republici Hrvatskoj provodi se u skladu s Pravilima natjecanja (u daljnjem tekstu: Pravila).

(3) Pravila donose i za njihovu primjenu odgovorni su Nacionalni sportski savezi u području konjičkog sporta (u daljnjem tekstu: Sportski savezi).

(4) U Pravilima se ne smije praviti razlika između kopitara koji su registrirani u Republici Hrvatskoj i kopitara registriranih u drugim državama članicama Europske unije.

(5) U Pravilima se ne smije praviti razlika između kopitara podrijetlom iz Republike Hrvatske i kopitara podrijetlom iz drugih država članica Europske unije.

(6) Pravila se odnose na:

- zahtjeve za prijavu na natjecanje, a posebno na minimalne ili maksimalne zahtjeve
- suđenje na natjecanju
- novčane nagrade ili dobitke koje se može ostvariti na natjecanju.

(7) Pravila se ne primjenjuju u organizaciji:

- natjecanja namijenjenih kopitarima upisanim u posebne matične knjige u cilju unaprjeđivanja pojedinih pasmina i uzgoja
- regionalnih natjecanja namijenjenih selekciji kopitara
- povijesnih ili tradicijskih manifestacija.

Članak 24.

(1) Zahtjev za prethodnu suglasnost na Pravila iz članka 23. stavka 2. ovoga Zakona podnose Sportski savezi.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka sadrži interne akte Sportskog saveza kojima se propisuju uvjeti organizacije i provođenja natjecanja.

(3) Ministarstvo na temelju zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka daje suglasnost rješenjem.

(4) U slučaju izmjena internih akata iz stavka 2. ovoga članka Sportski savezi dužni su ponovo, u roku od 30 dana od izmjene, Ministarstvu dostaviti Zahtjev za prethodnu suglasnost.

(5) Protiv rješenja iz stavka 3. i 4. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

(6) Ministarstvo dostavlja sva Pravila, za koja je izdalo suglasnost, Europskoj komisiji i drugim državama članicama unutar Stalnog odbora za Zootehniku te objavljuje na svojim mrežnim stranicama.

Članak 25.

(1) Organizatori natjecanja primjenjuju Pravila i odgovorni su za:

- organizaciju i provođenje natjecanja u svim njegovim segmentima na način da garantiraju pravilno i uspješno provođenje natjecanja

- ispunjenje svih zakonskih obveza vezanih uz pravilno provođenje natjecanja te ispunjenje svih financijskih obveza, raspodjelu novca od nagrada ili dobitka koji može proizaći iz natjecanja
- startnine, naknade, pologe, nagrade (uključujući i sponzorske nagrade) i prijave
- prikupljanje podataka o svim relevantnim rezultatima natjecanja, utakmica i utrka prikupljanje podataka o uplaćenim i isplaćenim financijskim obavezama iz prethodnog podstavka.

(2) Hrvatska poljoprivredna agencija (u daljnjem tekstu: Koordinirajuće tijelo) sukladno Odluci Komisije 92/216/EEZ prikuplja podatke o rezultatima natjecanja.

(3) Organizator natjecanja, za mjere zaštite, razvoja i unaprjeđenja uzgoja, u skladu s Pravilima, može zadržati najviše do 20% novčane nagrade ili dobitka koji može proizaći iz natjecanja.

(4) Uvjete raspodjele sredstava iz stavka 3. ovoga članka Koordinirajuće tijelo, uz prethodno pismeno obavještanje Ministarstva, dostavlja Europskoj komisiji i drugim državama članicama unutar Stalnog odbora za Zootehniku te objavljuje na svojim mrežnim stranicama.

(5) Uvjete sudjelovanja kopitara na natjecanjima, način prikupljanja i razmjene podataka s natjecanja te udio izdvajanja i raspodjele financijskih sredstava koji mogu proizaći iz natjecanja ili su prethodno propisani pravilima natjecanja propisuje ministar pravilnikom.

UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 26.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja poljoprivredna inspekcija.

(3) Poslove poljoprivredne inspekcije obavljaju poljoprivredni inspektori sukladno odredbama ovoga Zakona i propisima kojim je uređen djelokrug i ovlasti poljoprivredne inspekcije.

Članak 27.

(1) Poljoprivredni inspektori nadziru provođenje odredbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, a osobito:

1. rad udruženja i organizacija te drugih nadležnih tijela koje se bave uzgojem uzgojno valjanih životinja
2. provedbu specifičnih tehničkih aktivnosti
3. provedbu odobrenog uzgojnog programa
4. provedbu testiranja rasta, razvoja, proizvodnih odlika (fenotip) i genetskog vrednovanja uzgojno valjanih životinja povezanih s upravljanjem njihovim uzgojnim programima
5. trgovinu uzgojno valjanim životinjama
6. prikupljanje, dokumentiranje, razmjenjivanje, ustupanje i korištenje živih životinja i genetskog i biološkog materijala u banci gena
7. korištenje uzgojno valjanih rasplodnjaka u prirodnom pripustu i vođenje Evidencije o prirodnom pripustu
8. obavljanje umjetnog osjemenjivanja i vođenje Evidencije o obavljenim osjemenjivanjima
9. rad odobrenih centara i vođenje Evidencija
10. uzgoj i trgovina matica pčela
11. držanje pčela i korištenje pčelinjih paša
12. uzgoj uzgojno valjane peradi
13. poštivanje uvjeta i pravila natjecanja iz članaka 23. i 25. ovoga Zakona
14. ostalo propisano odredbama ovoga Zakona

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, dokumentacijske, identifikacijske te fizičke preglede na graničnim inspekcijskim postajama, sukladno članku 37. točki 1. (b) Uredbe (EU) br. 2016/1012 provodi veterinarska inspekcija.

Članak 28.

(1) Ako poljoprivredni inspektor u postupku inspekcijskog nadzora utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon ili propis donesen na temelju njega, naredit će rješenjem da se utvrđene nepravilnosti, odnosno nedostaci uklone u određenom roku.

(2) Poljoprivredni inspektor će donijeti rješenje bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od dana završetka inspekcijskog nadzora.

(3) Protiv rješenja poljoprivrednog inspektora ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Ostale radnje

Članak 29.

(1) U obavljanju inspekcijskog nadzora poljoprivredni inspektor osim mjera iz članka 28. ovoga Zakona može:

1. zatražiti promjenu i/ili brisanje podataka u Evidencijama propisanih na temelju ovoga Zakona u skladu s utvrđenim stanjem
2. predlagati Ministarstvu da pravnim osobama oduzme status ako ne ispunjavaju propisane uvjete
3. predlagati i druge potrebne radnje i provedbu aktivnosti za postizanje usklađenosti s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i Uredbom (EU) br. 2016/1012

(2) Ako poljoprivredni inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis iz nadležnosti drugog tijela, obvezan je o tome bez odgode obavijestiti nadležno tijelo.

Članak 30.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. se bavi uzgojem domaćih životinja s namjerom stvaranja uzgojno valjanih domaćih životinja bez prethodnog rješenja Ministarstva, članak 5. stavci 1. i 6. ovoga Zakona
2. Ministarstvu ne dostavi podatke i dokaze o promjenama u statutu, nazivu, sjedištu, djelatnosti koja se odnosi na uzgoj uzgojno valjanih životinja, imenima stručnih osoba, imenima osoba ovlaštenih za zastupanje te promjene u uzgojnom programu (članak 5. stavak 10. ovoga Zakona)
3. provodi uzgojni program za koji ne posjeduje rješenje o odobrenom uzgojnom programu (članak 6. stavak 6. ovoga Zakona)
4. obavlja specifične tehničke aktivnosti protivno članku 9. stavku 1. ovoga Zakona
5. obavlja trgovinu uzgojno valjanim domaćim životinjama bez zootehničkih certifikata (članak 18. stavak 2. ovoga Zakona)

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

Članak 31.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. upravlja bankom gena bez da posjeduje rješenje iz članka 10. stavka 7. ovoga Zakona
2. postupa protivno odredbama pravilnika kojim je propisan način prikupljanja, dokumentiranja, razmjenjivanja, ustupanja i korištenja živih životinja i genetskog i biološkog materijala (članak 10. stavak 10. ovoga Zakona)
3. u prirodnom pripustu koristi uzgojno valjana muška grla koja ne zadovoljavaju uvjete za ocjenu vanjštine grla i reprodukcijskog stanja (članak 14. stavka 1. ovoga Zakona)
4. u prirodnom pripustu koristi muška grla uzgojno valjanih goveda, ovaca, koza i svinja čistih pasmina koja nisu upisana u matičnu knjigu, nemaju poznate rezultate testa na

vlastiti rast, razvoj, proizvodne odlike (fenotip) ili genomskog vrednovanja u skladu s odobrenim uzgojnim programom (članak 14. stavak 2. ovoga Zakona)

5. u prirodnom pripustu kod ugroženih pasmina ne koristi uzgojno valjana muška grla (članak 14. stavak 3. ovoga Zakona)
6. ne vodi Evidenciju o prirodnom pripustu (članak 14. stavak 4. ovoga Zakona)
7. ne upisuju podatke o prirodnom pripustu u Registar (članak 14. stavak 4. ovoga Zakona)
8. Evidencija o prirodnom pripustu ne sadrži podatke iz članka 14. stavka 5. ovoga Zakona
9. uzgajivač rasplodnjaka u prirodnom pripustu nakon obavljenog pripusta vlasniku plotkinje ne izda potvrdu o prirodnom pripustu iz članka 14. stavka 6. ovoga Zakona
10. ne osigura da se postupci iz članka 15. stavaka 1. i 2. obavljaju sukladno ciljevima uzgojnog programa za određenu vrstu i pasminu domaćih životinja (članak 15. stavak 3. ovoga Zakona)
11. ne vodi Evidenciju o obavljenim osjemenjivanjima iz članka 15. stavka 5. ovoga Zakona
12. Evidencija o obavljenim osjemenjivanjima ne sadrži podatke iz članka 15. stavka 6. ovoga Zakona
13. kod umjetnog osjemenjivanja goveda ne upisuje podatke o obavljenim osjemenjivanjima u Registar (protivno članku 15. stavku 5. ovoga Zakona)
14. vlasniku plotkinje ne izda potvrdu o umjetnom osjemenjivanju iz članka 15. stavka 7. ovoga Zakona
15. ne upisuje podatke o proizvodnji i trgovini zametnih proizvodima govedima te o obavljanim osjemenjivanjima u Registar (članak 17. stavak 2. ovoga Zakona)
16. ne vodi podatke koji su navedene u modelima obrazaca zootehničkih certifikata za uzgojno valjane životinje i njihove zametne proizvode iz Uredbe (EU) br. 2017/717 (članak 17. stavaka 3. ovoga Zakona)
17. stavlja u prodaju matice pčela koje nisu proizvedene na oplodnim stanicama uzgajivača i ako uzgajivači nisu upisani u Registar uzgajivača matica (članak 19. stavak 2. ovoga Zakona)

18. drži pčele protivno odredbama Pravilnika kojim je propisan Način držanja, preseljenja i zaštita pčela, smještaj pčelinjaka, način gospodarenja i iskorištavanja pčelinjih paša iz članka 21. stavka 5. i članka 34. stavka 1. ovoga Zakona (članak 21. stavak 5. ovoga Zakona)
19. uzgojno valjana perad čistih pasmina nije upisana u Središnji popis matičnih jata iz članka 22. stavka 2. ovoga Zakona
20. priznato uzgojno udruženje ne vodi Središnji popis matičnih jata iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona
21. ako Sportski savez u slučaju izmjene internih akata ministarstvu ne dostavi Zahtjev za prethodnu suglasnost iz članka 24. stavka 4. ovoga Zakona
22. ako ne primjenjuju pravila iz članka 23. stavka 2. ovoga Zakona (članak 25. stavak 1. ovoga Zakona)
23. ako za mjere zaštite, razvoja i unaprjeđenja uzgoja zadrži više od 20% novčane nagrade ili dobitka koji može proizaći iz natjecanja što je protivno članku 25. stavku 3. ovoga Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 do 8.000,00 kuna.
- (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 do 8.000,00 kuna.
- (4) Novčanom kaznom od 4.000,00 do 8.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba ako obavlja umjetno osjemenjivanje na vlastitom stadu, a da nije osposobljena i ne raspolaže s propisanom opremom i priborom. (članak 15. stavak 4.)

Prijelazne i završne odredbe

Članak 32.

- (1) Pravne osobe koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona imaju suglasnost za bavljenje uzgojem uzgojno valjanih životinja iz članka 41. i 41.a Zakona o stočarstvu (»Narodne novine« br. 70/97, 36/98, 151/03, 132/06, 14/14 i 30/15) dužne su u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti svoje poslovanje i ispuniti uvjete propisane u Prilogu I., Dio 1., 2. i 3. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(2) Pravnoj osobi koja ne uskladi svoje poslovanje sukladno stavku 1. ovoga članka Ministarstvo će rješenjem ukinuti priznanje udruženja ili organizacije odnosno poništiti odobreni uzgojni program.

(3) Udruženja i organizacije koje čine središnje saveze uzgajivača uzgojno valjanih životinja prema odredbama Zakona o stočarstvu («Narodne novine» br. 70/97, 36/98, 151/03, 132/06, 14/14 i 30/15) nisu u obvezi uskladiti svoje poslovanje prema stavku 1. ovoga članka.

(4) Ergele kojima je na temelju članka 5., stavka 3. Zakona o stočarstvu (Narodne novine, br. 70/97, 36/98, 151/03, 132/06, 14/14 i 30/15) i članka 7., stavka 2. Pravilnika o sadržaju upisnika i prijave za upis uzgajivača uzgojno valjanih životinja (Narodne novine, broj 23/1998), Ministarstvo izdalo suglasnost za upis u Upisnik ergela konja, stupanjem na snagu ovoga Zakona, nastavit će se, kao uzgajivači, baviti uzgojem uzgojno valjanih konja

(5) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

Članak 33.

Postupci započeti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona prema odredbama Zakona o stočarstvu («Narodne novine» br. 70/97, 36/98, 151/03, 132/06, 14/14 i 30/15) dovršit će se prema odredbama tog Zakona.

Članak 34.

(1) Do stupanja na snagu propisa iz članka 20. i 21. ovoga Zakona, ostaje na snazi Pravilnik o držanju pčela i katastru pčelinje paše (Narodne novine, br. 18/08, 29/13, 42/13, 65/14) donesen temeljem Zakona o stočarstvu (Narodne novine, br. 70/97, 36/98, 151/03, 132/06, 14/14 i 30/15).

(2) Do stupanja na snagu propisa na temelju zakona kojim se uređuje veterinarstvo kojim se uređuje identifikacija i registracija kopitara ostaje na snazi Pravilnik o identifikaciji i registraciji kopitara (Narodne novine, br. 123/09).

(3) Do stupanja na snagu propisa iz članka 25. ovoga Zakona ostaje na snazi Pravilnik o uvjetima za sudjelovanje kopitara na natjecanjima te prikupljanju podataka s natjecanja (Narodne novine, br. 19/15), osim odredbi članka 3. stavka 3. i 4. te članaka 4. i 5. ovoga Pravilnika.

(4) Do stupanja na snagu Odluke o Popisu iz članka 11. ovoga Zakona ostaje na snazi Popis izvornih i zaštićenih pasmina i sojeva domaćih životinja te njihov potrebn broj (Narodne novine, br. 127/98, 73/03, 39/06, 126/07, 70/09, 80/13),

(5) Do stupanja na snagu propisa na temelju zakona kojim se uređuju pravila vezana uz zajedničku organizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda ostaje na snazi članak 4., 21., 22., 24., 25., 28., 29., 30., 31., 35., 38., 39. stavci 1., 2., 3., 4. i članak 44. Pravilnika o kakvoći jaja (Narodne novine, br. 115/06, 69/07. i 76/08).

Članak 35.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti:

1. Zakon o stočarstvu (Narodne novine, br. 70/97, 36/98, 151/03, 132/06, 14/14 i 30/15)
2. Popis pasmina, sojeva i hibrida domaćih životinja (Narodne novine, br. 39/06, 18/11 i 119/15)
3. Pravilnik o sadržaju upisnika i prijave za upis uzgajivača uzgojno valjanih životinja (Narodne novine, br. 23/98)
4. Pravilnik o proizvodnji, prodaji i obilježavanju genetskog materijala (Narodne novine, br. 155/98)
5. Pravilnik o načinu vođenja popisa, izdavanju potvrda i dostavljanju izvješća pri oplodivanju domaćih životinja (Narodne novine, br. 67/00)
6. Pravilnik o postupku priznavanja novih pasmina, sojeva i hibrida (Narodne novine, br. 164/04)
7. Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati uzgojne organizacije za bavljenje uzgojem uzgojno valjanih životinja te sadržaju očevidnika uzgojnih organizacija (Narodne novine, br. 164/04)
8. Pravilnik o metodama za ispitivanje osobina i procjenu uzgojnih vrijednosti uzgojno valjanih goveda (Narodne novine, br. 134/05 i 142/08)
9. Pravilnik o metodama za ispitivanje osobina i procjenu uzgojnih vrijednosti uzgojno valjanih kopitara (Narodne novine, br. 134/05)
10. Pravilnik o metodama za ispitivanje osobina i procjenu uzgojnih vrijednosti uzgojno valjanih ovaca i koza (Narodne novine, br. 134/05)

11. Pravilnik o metodama za ispitivanje osobina i procjenu uzgojnih vrijednosti uzgojno valjanih svinja (Narodne novine, br. 134/05)
12. Pravilnik o metodama za ispitivanje osobina i procjenu uzgojnih vrijednosti uzgojno valjanih svinja (Narodne novine, br. 64/08)
13. Pravilnik o obliku i sadržaju potvrde o podrijetlu hibridnih svinja, njihova sjemena, jajnih stanica i zametaka (Narodne novine, br. 114/07)
14. Pravilnik o obliku i sadržaju rodovnika svinja čistih pasmina, njihova sjemena, jajnih stanica i zametaka (Narodne novine, br. 114/07)
15. Pravilnik o uzgojnoj potvrdi o podrijetlu uzgojno valjanih goveda, njihova sjemena, jajnih stanica i zametaka (Narodne novine, br. 114/07)
16. Pravilnik o odobravanju za uzgoj uzgojno valjanih hibridnih svinja (Narodne novine, br. 53/08)
17. Pravilnik o uvjetima upisa u uzgojni upisnik uzgojno valjanih hibridnih svinja (Narodne novine, br. 53/08)
18. Pravilnik o obliku i sadržaju potvrde o podrijetlu sjemena, jajnih stanica i zametaka uzgojno valjanih kopitara (Narodne novine, br. 93/08)
19. Pravilnik o obliku i sadržaju uzgojne potvrde o podrijetlu uzgojno valjanih ovaca i koza, njihova sjemena, jajnih stanica i zametaka (Narodne novine, br. 100/08)
20. Pravilnik o vođenju matičnih knjiga i uzgojnih upisnika, te upisu uzgojno valjanih goveda (Narodne novine, br. 135/08)
21. Pravilnik o uvjetima za sudjelovanje kopitara na natjecanjima te prikupljanju podataka s natjecanja (Narodne novine, br. 19/15)
22. Pravilnik o prihvaćanju za uzgoj uzgojno valjanih matičnih goveda (Narodne novine, br. 81/10)
23. Pravilnik o zootehničkim i genealoškim uvjetima uvoza uzgojno valjanih životinja njihova sjemena, jajnih stanica i zametaka iz trećih zemalja (Narodne novine, br. 83/10)
24. Pravilnik o uvjetima priznavanja uzgojnih organizacija koje vode ili uspostavljaju matičnu knjigu za uzgojno valjane kopitare (Narodne novine, br. 114/11)
25. Pravilnik o vođenju matičnih knjiga i upisu uzgojno valjanih kopitara (Narodne novine, br. 39/12)
26. Pravilnik o uvjetima priznavanja uzgojnih organizacija koje vode ili uspostavljaju matičnu knjigu za uzgojno valjane svinje čistih pasmina (Narodne novine, br. 74/12)
27. Pravilnik o vođenju matičnih knjiga te upisu uzgojno valjanih svinja čistih pasmina (Narodne novine, br. 110/12)

28. Pravilnik o odobravanju za uzgoj uzgojno valjanih svinja čistih pasmina (Narodne novine, br. 43/13)
29. Pravilnik o kakvoći stočne hrane (Narodne novine, br. 26/98, 120/98, 55/99, 76/03i 22/06)

Donošenje provedbenih propisa

Članak 36.

Pravilnike iz članka 10. stavka 10., članka 20. stavka 4., članka 21. stavka 5. i članka 25. stavka 5. ovoga Zakona donijeti će ministar u roku godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Stupanje na snagu

Članak 37.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

OBRAZLOŽENJE ODREDBI ZAKONA

Uz članak 1.

Odredbe ovog članka su temeljne odredbe vezane uz predmet Zakona o uzgoju domaćih životinja (u daljnjem tekstu: Zakon), a odnose se na uzgoj domaćih životinja, priznavanje uzgojnih udruženja i organizacija, odobrenje uzgojnih programa, specifične tehničke aktivnosti vezane s upravljanjem uzgojnim programom, uzgoj i reprodukciju domaćih životinja, zootehničke certifikate, provedbu umjetnog osjemenjivanja i osposobljavanje uzgajivača za provedbu umjetnog osjemenjivanja, vođenje potrebnih evidencija i registra o proizvodnji i prometu zametnih proizvoda, katastarsa pčelinjih paša, način držanja pčela i korištenja pčelinje paše, uzgoj peradi, prikupljanje podataka o uzgojnoj vrijednosti konja, nadležno tijelo, nadzor i kontrolu i druga pitanja važna za uzgoj domaćih životinja.

Uz članak 2.

U članku se navode propisi Europske unije čija se provedba osigurava ovim Zakonom.

Uz članak 3.

U članku se navodi značenje pojedinih pojmova u Zakonu.

Uz članak 4.

Odredbama ovog članka se uređuju pitanja nadležnosti.

Uz članak 5.

Odredbe ovog članka odnose se na postupak priznavanja udruženja ili organizacija, razdoblje trajanja priznavanja, vođenje i sadržaj Upisnika priznatih udruženja ili organizacija od strane Ministarstva te objava Popisa priznatih udruženja ili organizacija na mrežnim stranicama.

Uz članak 6.

Odredbe ovog članka odnose se na postupak odobrenja uzgojnog programa koji je podnesen od strane priznatih udruženja ili organizacija, rokovi u kojima su dužni podnijeti zahtjev za priznavanje uzgojnog programa, te postupak u slučaju odbijanja zahtjeva.

Uz članak 7.

Odredbe ovog članka odnose se na mogućnost podnošenja izmjena odobrenog uzgojnog programa od strane priznatog uzgojnog udruženja ili organizacije, postupak odobrenja izmjena odobrenog uzgojnog programa, rokovi za donošenje Rješenja te postupak u slučaju odbijanja zahtjeva.

Uz članak 8.

Odredbe ovog članka odnose se na način postupanja Ministarstva kada na području Republike Hrvatske nema priznate uzgojne organizacije koja bi provodila uzgojni program za pojedinu pasminu domaćih životinja, način povjeravanja provedbe uzgojnog programa nekim drugim priznatim uzgojnim udruženjima, razdoblje na koje im se može povjeriti provedba uzgojnog programa te način odabira provoditelja uzgojnog programa.

Uz članak 9.

Odredbe ovog članka odnose se na specifične tehničke aktivnosti vezane uz provedbu uzgojnog programa, mogućnost prepuštanja tih specifičnih aktivnosti trećim stranama, uvjet pod kojim ta treća strana može obavljati te aktivnosti, te postupak dodjele ovlaštenja.

Uz članak 10.

Odredbe ovog članka odnose se na način upravljanja i korištenja genetskih resursa domaćih životinja, što predstavlja banka gena te što ona radi, postupak stjecanja statusa banke gena, tko se može smatrati bankom gena, postupak priznavanja banke gena te umrežavanje priznatih banki gena u nacionalnu mrežu banki gena.

Uz članak 11.

Odredbe ovog članka odnose se na način očuvanja i zaštite ugroženih pasmina domaćih životinja u Republici Hrvatskoj, donošenje Nacionalnog programa ugroženih pasmina domaćih životinja, način praćenja provedbe tog programa, sastav i zadaće Savjeta zadužene za praćenje Nacionalnog programa.

Uz članak 12.

Odredbe ovog članka odnose se na stvaranje i uzgoj domaćih životinja provedbom uzgojnih programa, prava uzgajivača da sudjeluju u provedbi uzgojnih programa, obvezu upisa domaćih životinja namijenih uzgoju u matične knjige/uzgojne upisnike te struktura matičnih i drugih uzgojnih knjiga sukladno odredbama Uredbe.

Uz članak 13.

Odredbe ovog članka odnose se na načine reprodukcije domaćih životinja te pravo uzgojno udruženja da zabrani ili ograniči reprodukciju samo kod ugroženih pasmina.

Uz članak 14.

Odredbe ovog članka odnose se na uvjete pripuštanja, obvezu vođenja te sadržaj Evidencije o prirodnom pripustu.

Uz članak 15.

Odredbe ovog članka odnose se na uvjete za provedbu umjetnog osjemenjivanja, prijenos jajnih stanica i zametaka, obvezu vođenja i sadržaj Evidencije o obavljenom umjetnom osjemenjivanju te obvezu upisa osjemenjivanja goveda u Registar reproduksijskog materijala.

Uz članak 16.

Odredbe ovog članka uređuju uvjete za provedbu umjetnog osjemenjivanja, uvjete i postupak dodjele ovlaštenja za provedbu osposobljavanja te slučajeve u kojima osposobljavanje nije obvezno.

Uz članak 17.

Odredbe ovog članka uređuju obveze upisa podataka o prirodnom pripustu, obavljenim osjemenjivanjima, proizvodnji i trgovini zametnim proizvodima goveda u Registar, te vođenje podataka iz zootehničkih certifikata za potrebe trgovine zametnim proizvodima.

Uz članak 18.

Odredbe ovog članka uređuju pravo uzgajivača na dobivanje zootehničkog certifikata za svoje domaće životinje namijenjene uzgoju i njihove zametne proizvode te trgovinu te model obrazaca i informacije koje su u njima sadržane, a koje su propisane u navedenim Uredbama.

Uz članak 19.

Odredbe ovog članka uređuju uzgoj sive pčele u Republici Hrvatskoj, uvjete i vođenje Registra uzgajivača matica.

Uz članak 20.

Odredbe ovog članka uređuju pojam pčelinje paše, Katastra pčelinjih paša, vođenje Katastra te da će način vođenja i sadržaj Katastra ministar propisati pravilnikom.

Uz članak 21.

Odredbe ovog članka uređuju pojam pčelara te dostupnost pčelinje paše, utvrđivanje pašnog reda te da će minimalne udaljenosti pčelinjaka od drugih objekata u prostoru, način označavanja, način gospodarenja i iskorištavanja pčelinjih paša pravilnikom propisati ministar.

Uz članak 22.

Odredbe ovog članka uređuju uzgoj peradi čistih pasmina, obvezu upisa u Središnji popis matičnih jata uzgojno valjanih peradi čistih pasmina te obvezu vođenja Popisa.

Uz članak 23.

Odredbe ovog članka uređuju vrste natjecanja kopitara u Republici Hrvatskoj, donošenje pravila natjecanja, nediskriminaciju između kopitara podrijetlom iz Republike Hrvatske i iz drugih država članica Europske unije, pravila natjecanja te u kojim slučajevima se ista ne primjenjuju.

Uz članak 24.

Odredbe ovog članka uređuju postupak dodjele prethodne suglasnosti na pravila natjecanja, obvezu traženja suglasnosti u slučaju izmjene internih akata Sportskog saveza.

Uz članak 25.

Odredbe ovog članka određuju Koordinirajuće tijelo i njegove obveze te da će uvjete sudjelovanja kopitara na natjecanjima, način prikupljanja i razmjene podataka s natjecanja te udio izdvajanja i raspodjele financijskih sredstava koji mogu proizaći iz natjecanja ili su prethodno propisani pravilima natjecanja propisati ministar pravilnikom.

Uz članak 26.

Odredbe ovoga članka uređuju provedbu upravnog i inspekcijuskog nadzora i ovlast za provedbu inspekcijuskog nadzora od strane poljoprivrednih inspektora.

Uz članak 27.

Odredbe ovoga članka uređuju nadzor poljoprivrednih inspektora po pojedinim odredbama ovoga Zakona.

U članak 28.

Odredbe ovoga članka uređuju postupanje inspektora po utvrđenoj nepravilnosti i donošenje rješenja te odredba kojom se propisuje pravo pokretanja upravnog spora.

Uz članak 29.

Odredbama ovoga članka propisuju se ostale radnje poljoprivrednih inspektora odnosno postupanje inspektora u slučajevima kada se ne donosi rješenje te obavještanje drugih tijela u okviru njihove nadležnosti i traženje postupanja drugih tijela iz njihove nadležnosti.

Uz članak 30.

Odredbama ovoga članka propisane su novčane kazne za nepoštivanje pojedinih odredbi ovoga Zakona za teže prekršaje.

Uz članak 31.

Odredbama ovoga članka propisane su novčane kazne za nepoštivanje pojedinih odredbi ovoga Zakona za lakše prekršaje.

Uz članak 32.

Odredbe ovog članka uređuju obvezu pravnih osoba koje imaju suglasnost za bavljenje uzgojem uzgojno valjanih životinja za usklađivanjem s odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 33.

Odredbe ovog članka propisuju da će započeti postupci po odredbama Zakona o stočarstvu biti dovršeni po odredbama toga Zakona.

Uz članak 34.

Odredbe ovoga članka propisuju da do donošenja podzakonskih akata koji će se donijeti temeljem Zakona o uzgoju domaćih životinja ostaju na snazi propisi doneseni na temelju navedenih zakona.

Uz članak 35.

Ovaj članak propisuje da danom stupanja na snagu Zakona o uzgoju domaćih životinja prestaje važiti Zakon o stočarstvu i propisi doneseni temeljem toga Zakona.

Uz članak 36.

Ovaj članak propisuje obvezu donošenja pravilnika u roku od godinu dana.

Uz članak 37.

Ovaj članak određuje rok stupanja na snagu ovoga Zakona.